

PROJECTE DE SERVEI COMUNITARI PER A L'ALUMNAT DE SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

Centre: Col·legi Yglesias, SCCL

Localitat: Canet de Mar

TÍTOL DEL PROJECTE: Intercanvi Generacional Col·legi Yglesias amb Fundació Residència Guillem Mas

Nivell acadèmic/curs: 3^r ESO

Nombre d'alumnat: 26

Professorat implicat: Tutor 3^r ESO (Tomàs Salazar), Cap d'Estudis (Àngela Montaña) i Professor de Cultura i Valors Ètics (Tomàs Salazar)

Espais curriculars:

Cultura i Valors Ètics
Tutoria
Llengua catalana
Biologia

Entitats col·laboradores: Fundació Privada Guillem Mas, Residència Geriàtrica.

Descripció del projecte

Introducció

- Contextualització del centre.

El Col·legi Yglesias és una SCCL, situat al centre de Canet de Mar. És una escola privada concertada d'una sola línia, comprèn Educació Infantil, Educació Primària i Educació Secundària i té més de 100 anys d'història. En el nou Projecte Educatiu s'aposta per les llengües i la digitalització i noves tecnologies a les aules des de P3 fins a 4t d'ESO.

- Detecció de necessitats socials de l'entorn.

Es detecta que a nivell de comarca hi ha un augment molt important de residències geriàtriques de la tercera edat. Durant el curs 2015-2016, a tercer de primària, es porta a terme un projecte d'intercanvi intergeneracional entre la Fundació Privada Guillem Mas i el nostre centre. En aquest projecte, entre d'altres activitats, es grava un programa de ràdio "De la baldufa a la tablet", en què s'expliquen les experiències entre alumnat i avis. L'experiència és molt favorable i la direcció del centre valora molt positivament mantenir el vincle amb aquesta entitat. És per aquest motiu que decidim que la Fundació Privada Guillem Mas sigui l'entitat amb qui realitzarem el Projecte Comunitari i contactem amb l'equip tècnic de la residència per detectar les necessitats concretes d'aquesta fundació per iniciar un nou projecte.

- Proposta del projecte.

El projecte es realitzarà en cooperació amb la fundació residència de la tercera edat " Guillem Mas".

Aquest projecte té com a finalitat que els alumnes experimentin i protagonitzin accions de compromís cívic i que posin els seus coneixements i capacitats al servei de la comunitat.

Volem fer entendre als nostres alumnes la importància del treball amb els altres, la importància de la col·laboració, de la participació i el voluntariat, tot aportant serveis a canvi d'aprenentatges personals, de creixement, enfocat cap a valors i no cap a fets materials. Pensem que aquests valors els podem trobar en un entorn proper, amb gent gran, que pot aportar a l'alumnat jove aquest intercanvi.

Aquest projecte constarà al Projecte Educatiu de Centre (PEC) i a la Programació General Anual (PGA). El Claustre de professors, el Consell Escolar i la Junta Rectora n'estan informats i es presentarà a les famílies a la reunió d'inici de curs. Hi ha un conveni signat amb l'Ajuntament i també la Carta de Compromís amb la Residència i les famílies signaran un document d'autorització per a la realització del servei.

El projecte el duran a terme els alumnes de 3r d'ESO. Es dividirà en 4 hores d'aprenentatge (a l'escola) i 16 hores de servei (a la residència).

Les 4 hores a l'escola es repartiran entre els professors de d'ètica i valors i tutor (2 hores) professor de Biologia (1 hora) i el personal tècnic de la residència.

Les 16 hores de servei es distribuïran de la següent manera: es dividirà el grup en 3 subgrups de 9 membres cada trimestre. El calendari dels grups serà:

1r grup: del 7 d'octubre de 2019 al 25 de novembre de 2019.

2n grup: del 2 de desembre 2019 al 10 de febrer del 2020.

3r grup: del 30 de març de 2020 al 4 de maig de 2020.

L'horari sempre serà els dilluns de 15 a 17 h.

La festa de cloenda serà l'11 de maig de 15 a 17h.

Hem programat diferents unitats i veiem que potser caldran més de les 20 hores inicialment proposades. L'experiència dels cursos passats ens corroboren aquest fet.

Àmbit

- Abastarà l'àmbit de l'Intercanvi generacional

Objectius generals del projecte comunitari

- Desenvolupar la competència social i ciutadana, afavorint una actitud crítica i compromesa davant la societat, per tal d'esdevenir membres actius en una societat catalana democràtica i participativa.
- Desenvolupar habilitats relacionades amb el disseny i realització de projectes i amb el treball d'equip.
- Donar a conèixer a l'alumnat i les seves famílies la xarxa associativa i les entitats de l'entorn, per tal de promoure la participació dels joves.
- Donar una resposta educativa a les necessitats emergents de l'entorn escolar.
- Augmentar la participació en el teixit associatiu i les entitats de caire social per fomentar el compromís amb la construcció d'una societat més justa, cohesionada i arrelada al territori.

Indicadors d'avaluació (respecte els objectius)

La concreció dels criteris d'avaluació i les activitats estan desenvolupades a les unitats del projecte.

- El 95% de l'alumnat responsable del disseny és capaç de desenvolupar habilitats relacionades amb el disseny i realització de projectes i amb el treball d'equip per donar resposta a les necessitats de l'entorn escolar.
- L'alumnat mostra una actitud crítica i compromesa amb la gent de la tercera edat i és capaç de valorar com li ha anat l'activitat que han portat a terme.
- El 90% de l'alumnat es mostra compromès a mantenir el vincle amb gent de la tercera edat.
- El 95% de l'equip tècnic de la Fundació Privada Guillem Mas es mostra satisfet amb les activitats realitzades pels alumnes, el seu compromís amb la gent gran i l'assoliment dels objectius proposats en iniciar el projecte.
- El 95% de l'alumnat no mostra prejudicis a l'hora de relacionar-se amb la gent gran.
- El 95% de l'alumnat valora molt positivament el Servei Comunitari.
- El 95% de l'alumnat millora el resultat acadèmic final en les matèries implicades en el Servei Comunitari.

Objectius d'aprenentatge

Competències bàsiques dels diferents àmbits

Competències bàsiques de l'àmbit de cultura i valors:

- Competència 3: Qüestionar-se i usar l'argumentació per superar prejudicis i per consolidar el pensament propi.
- Competència 5: Mostrar actituds de respecte actiu envers les altres persones, cultures, opcions i creences.
- Competència 9: Analitzar críticament l'entorn (natural, científicotecnològic, social, polític, cultural) des de la perspectiva ètica, individualment i de manera col·lectiva.
- Competència 10: Realitzar activitats de participació i de col·laboració que promoguin actituds de compromís i democràtiques.

Competències bàsiques de l'àmbit lingüístic:

- Competència 1: Obtenir informació, interpretar i valorar el contingut de textos escrits de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i acadèmics per comprendre'ls.
- Competència 2: Reconèixer el tipus de text, l'estructura i el seu format, i interpretar-ne els trets lèxics i morfosintàctics per comprendre'l.
- Competència 4: Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa (receptor/a, intenció) i a partir de la generació d'idees i la seva organització.
- Competència 6: Revisar i corregir el text per millorar-lo, i tenir cura de la seva presentació formal.
- Competència 9: Emprar estratègies d'interacció oral d'acord amb la situació comunicativa per iniciar, mantenir i acabar el discurs.
- Actitud 1: Valorar l'escriptura com un mitjà per estructurar el pensament i comunicar-se amb els altres.

Competències bàsiques de l'àmbit digital:

- Competència 2: Utilitzar les aplicacions d'edició de textos, presentacions multimèdia i tractament de dades numèriques per a la producció de documents digitals.
- Competència 3: Utilitzar les aplicacions bàsiques d'edició d'imatge fixa, so i imatge en moviment per a produccions de documents digitals.
- Competència 4: Cercar, contrastar i seleccionar informació digital adequada per al treball a realitzar, tot considerant diverses fonts i mitjans digitals.
- Competència 6: Organitzar i utilitzar un entorn personal de treball i aprenentatge amb eines digitals per desenvolupar-se en la societat del coneixement.
- Competència 12: Actuar de forma crítica i responsable en l'ús de les TIC, tot considerant aspectes ètics, legals, de seguretat, de sostenibilitat i d'identitat digital.

Objectius del servei

- Aprendre a valorar el servei comunitari
- Desenvolupar empatia envers l'altre.
- Treball altruista com a element important de creixement personal
- Apropar el món de la tercera edat als adolescents
- Fomentar el voluntariat entre els adolescents

Activitats d'aprenentatge i servei (horari lectiu i no lectiu)

Les activitats d'ensenyament i aprenentatge s'han de dividir en 2 grans grups:

- A) Activitats destinades a sensibilitzar l'alumne a treballar de manera diferent a l'habitual, és a dir, a treballar amb persones grans i a fer de mestres. L'alumne ha de trobar sentit a col·laborar en la millora de les condicions de les persones de la tercera edat.
- B) Activitats destinades a aprendre els coneixements que calen per realitzar el servei bé, és a dir, a aconseguir un producte final de qualitat.

Les activitats que es realitzaran durant les hores de servei seran:

- 0.- Sensibilització.
- 1.- Tallers cognitius per nivells
- 2.- Editar un CD que reculli totes les activitats que hem anat fent al llarg del Projecte, amb cançons, tríptic, fotos ...
- 3.- Passejada amb els avis
- 4.- Disseny cloenda
- 5.- Valoració final

L'organització de les sessions en relació a les activitats anteriors serà:

- 1.- Sensibilitzar i fer grups.
- 2.- Planificar les tasques de cada unitat que correspongui a cada grup.
- 3.- Portar a terme les tasques de cada unitat.
- 4.- Disseny de la cloenda i cloenda.
- 5.- Valoració final servei.

Unitat 0. Sensibilització i creació dels grups					
Temporització	Trimestre		Dies i hores		
	1r Trimestre		2 sessions de dues hores		
Activitats abans servei	Continguts		Recursos	Material de l'alumnat	Material dels avis
Passar un qüestionari a l'alumnat per detectar la relació personal amb la gent gran, el coneixement que tenen de l'entorn proper i l'interès per col·laborar en un projecte.	Conèixer persones d'altres edats, concretament, la gent gran.		Paper i bolígraf	qüestionari	
Concretar amb l'alumnat els objectius i les expectatives sobre l'actuació a realitzar, així com els indicadors que s'utilitzaran per avaluar-los.	Conèixer els objectius i els indicadors d'avaluació.		Canó i ordinador	Fotocòpies i enllaç al Moodle.	
Presentar l'equip tècnic de la fundació i una persona usuària del servei	Conèixer testimonis directes del col·lectiu de la 3a edat		Canó i ordinador d'aula	Paper i boli	
Recull de notícies d'actualitat amb càrrega social d'aquest àmbit	Recerca de notícies sobre la situació de la gent gran als mitjans de comunicació		Ordinador i canó	Ordinadors personals	
Elaboració d'un guió de preguntes per a la primera presa de contacte amb els avis	Anàlisi crítica respecte als testimonis directes i la relació amb la gent gran.		Ordinador d'aula	Paper i boli	
Activitats durant servei	Continguts			Material de l'alumnat	Material dels avis
Presentació i breu exposició oral de cada alumne (i també dels avis).	Exposició oral en públic				
Í Criteris d'avaluació	Veure Rúbrica unitat 0 del document annex				

Unitat 1. Tallers cognitius (memòria)					
Temporització	Trimestre		Dies i hores		
	1r trimestre		2 sessions de dues hores a la residència		
Activitats abans servei	Continguts		Recursos	Material de l'alumnat	Material dels avis
Pluja d'idees sobre taller de memòria tradicional pels nostres avis.	Planificació i generació d'idees. Pluja d'idees.			Paper i boli	
Elaborar un esquema general sobre les fases d'un projecte.	El procés projectual. Etapes en la realització d'un projecte.			Paper i boli	
Preparar-se per realitzar taller de memòria. Conèixer les normes pròpies de la residència (seguint les pautes de la psicòloga de la residència, comportament, protocols,...).	Les normes.			Paper i boli	
Activitats durant servei	Continguts			Material de l'alumnat	Material dels avis
Preparar materials i estris de la residència per portar a terme el taller.	El treball cooperatiu			Llapis de memòria	Estris de cuina. Ingredients
Col.laborar en el procés d'implementació dels tallers.	Instruccions. El treball cooperatiu			Llapis de memòria	Estris de cuina. Ingredients
Activitats després servei	Continguts			Material de l'alumnat	Material dels avis
Entrevistar als avis per conèixer les impressions sobre les activitats del taller.	L'entrevista. Manteniment del vincle, les relacions humanes.				
Ítems d'avaluació	Veure Rúbrica unitat 1 del document annex				

Unitat 2. Realització CD recopilatori de totes les activitats (diplomes, fotos, ...)			
Temporització	Trimestre	Dies i hores	
		2 sessions de 2 hores	
Activitats abans servei	Continguts	Material de l'alumnat	Material dels avis
Conèixer el programari per saber fer el CD recopilatori	La utilització del programari i les aplicacions bàsiques d'edició d'imatge fixa, so i imatge en moviment per a produccions de documents digitals.	Ordinador i programari	
Informar l'alumnat que cal crear i planificar un arxiu documental per després fer el CD i organitzar-lo.	La informació, la planificació dels passos a seguir per a la realització d'una activitat, la revisió i l'aprenentatge amb eines digitals.	Ordinador	
Activitats durant servei	Continguts	Material de l'alumnat	Material dels avis
Fer un recull de músiques, fotografies, calendari i altres elements rellevants per a la realització del CD	L'aprenentatge, la recerca, el contrast i la selecció d'informació digital adequada per al treball a realitzar, tot considerant diverses fonts i mitjans digitals.	Ordinador i programari	
Realitzar el CD	La utilització de les aplicacions bàsiques d'edició d'imatge fixa, so i imatge en moviment per a produccions de documents digitals. La construcció de nou coneixement personal mitjançant estratègies de tractament de la informació amb el suport d'aplicacions digitals.	Ordinador i programari	
Activitats després servei	Continguts	Material de l'alumnat	Material dels avis
Lliurar el CD recopilatori al representant de la residència el dia del fi de festa	L'aprenentatge compartit.		
Ítems d'avaluació	Veure Rúbrica unitat 2 del document annex		

Unitat 3. Passejada amb els avis			
Temporització	Trimestre	Dies i hores	
	1r Trimestre	1 sessió de 2 hores	
Activitats abans servei	Continguts	Material de l'alumnat	Material dels avis
Preparar rutes accessibles per passejar amb els avis, amb ajuda del fisioterapeuta.	Coneixement de l'entorn. Tractament de la informació.	Mapes, plànols, fotografies, ordinador	
Conèixer les activitats de rehabilitació	Diversitat d'identitats. Les diferències i els seus contextos.		
Activitats durant el servei	Continguts	Material de l'alumnat	Material dels avis
Sortir a passejar, com a part del taller. Ajuda al fisioterapeuta.	Diversitat d'identitats. Les diferències i els seus contextos.	Vídeo	Cadires de rodes
Amb la col.laboració del Club de botxes de Canet, participar en una jornada esportiva adaptada als avis, per treballar la rehabilitació.	Empatia.	Material esportiu	Caminadors
Activitats després servei	Continguts	Material de l'alumnat	Material dels avis
Valorar com ha anat la passejada	Empatia. Expressió raonada d'opinions, oralment i per escrit, emprant una terminologia correcta i adoptant una actitud oberta, de diàleg i respecte mutu.		
Ítems d'avaluació	Veure Rúbrica unitat 3 del document annex		

Unitat 4. Disseny i cloenda			
Temporització	Trimestre	Dies i hores	
		2 sessions de 2 hores	
Activitats abans servei	Continguts	Material de l'alumnat	Material dels avis
<p>Pluja d'idees festa de cloenda</p> <p>Posada en comú amb avis i direcció de la residència per acordar la cloenda.</p> <p>Planificació i temporització de la cloenda.</p>	<p>Planificació i generació d'idees. Pluja d'idees.</p> <p>Expressió raonada d'opinions, oralment i per escrit, emprant una terminologia correcta i adoptant una actitud oberta, de diàleg i respecte mutu.</p> <p>El procés projectual. Etapes en la realització d'un projecte.</p> <p>La producció artística com a vehicle per a l'expressió i la comunicació d'emocions i idees.</p>	<p>Paper i boli</p> <p>Paper i boli</p>	
Activitats durant servei	Continguts	Material de l'alumnat	Material dels avis
<p>Realització, observació i conducció de la cloenda.</p>	<p>El treball cooperatiu en la producció artística.</p>		
Ítems d'avaluació	Veure Rúbrica unitat 4 del document annex		

Unitat 5. Valoració final			
Temporització	Trimestre	Dies i hores	
		1 sessió de dues hores	
Activitats després servei	Continguts	Material de l'alumnat	Material dels avis
<p>Qüestionari per valorar l'experiència viscuda en el projecte.</p> <p>Buidatge del qüestionari</p> <p>Explicar i gravar una notícia de com ha anat el servei</p>	<p>Anàlisi crítica del servei i proposta de millora</p> <p>Dades, taules i gràfics estadístics.</p> <p>Mètodes estadístics d'anàlisi de dades.</p> <p>La notícia.</p> <p>La utilització de les aplicacions bàsiques d'edició d'imatge fixa, so i imatge en moviment per a produccions de documents digitals.</p> <p>La construcció de nou coneixement personal mitjançant estratègies de tractament de la informació amb el suport d'aplicacions digitals.</p>	<p>Ordinador, mòbil o gravadora</p>	<p>Paper i bolígraf</p>
Ítems d'avaluació	Veure Rúbrica unitat 5 del document annex		

Espais i canals de coordinació

- **Interna:** reunions professorat implicat dels espais curriculars exposats a l'inici del document (Cultura i Valors Ètics, Tutoria, Llengua Catalana, Ciències Socials i Biologia. Posterior explicació al claustre. Coordinadors: Tomàs Salazar i Àngela Montaña.
- **Externa:** Amb els diferents agents implicats (animadora sociocultural i directora de la Fundació privada Guillem Mas).

Activitats de reconeixement

Festa final amb els alumnes, els residents, la Junta Rectora, la direcció i el professorat del Col·legi, la direcció de la Fundació Residència Guillem Mas, l'alcalde de l'Ajuntament de Canet de Mar i els regidors de Cultura i Ensenyament del Consistori; parlaments, lliurament de diplomes, CD i pisolabis de comiat.

Difusió del projecte

Aquest projecte constarà al Projecte Educatiu de Centre (PEC) i a la Programació General Anual (PGA). El Claustre de professors, el Consell Escolar i la Junta Rectora n'estan informats i es presentarà a les famílies a la reunió d'inici de curs.

A la pàgina web del col·legi hi haurà un espai per al Projecte Comunitari i s'hi anirà recollint tota la informació. També s'anunciarà a la ràdio local i a la revista local Àmbit.